

# JÁ JAKO UČITEL – JAKÉ JE MOJE PROFESNÍ SEBEPOJETÍ?

## 1. (Ne)motivace ke studiu

- ⇒ naplňuje mě práce s dětmi
- ⇒ mám zkušenosti z dětských táborů
- ⇒ vždy jsem chtěl být učitelem, PdF MU od počátku jasná volba
- ⇒ bývalý učitel jako vzor
- ⇒ sen od dětství (panenky nebo sourozenci jako žáci)
- ⇒ pomoc, doučování spolužáků
- ⇒ rodič jako inspirace
- ⇒ babička jako vzor
- ⇒ učím celý život
- ⇒ vychovávám své sourozence
- ⇒
- ⇒ když jsem nesouhlasil se svými učiteli, říkal jsem si, jaký bych byl já učitel
- ⇒ volba byla náhodná, ale utvrzuji se v tom, že jsem tady správně
- ⇒ po absolvování předmětů společného základu jsem se pro profesi přímo nadchla
- ⇒
- ⇒ pokud nebudu dobrou učitelkou, tak jí radši být nechci
- ⇒ děsí mě představa, že vůbec nějaká učitelka budu
- ⇒ učitelská profese jako zadní vrátka
- ⇒ nikdy jsem učitelem být nechtěl

## 2. Možnosti učitelské profese

- ✓ ovlivnit život lidí kolem sebe
- ✓ přispět ke změně v současném školství
- ✓ přispět ke změně ve společnosti
- ✓ šířit zájem o vlastní obor
- ✓ pomáhat lidem v jejich osobním růstu
- ✓ otvírat lidem nové možnosti
- ✓ umožnit žákům, aby byli šťastní
- ✓ možnost být starostlivou učitelkou „maminkou“ nebo učitelem „bavičem“, „šoumenem“
- ✓ předávat mladé generaci hodnoty
- ✓ učitel hraje nejvýznamnější roli v životě dítěte hned po rodině
- ✓ vytvořit ve světě facebooku a virtuálního světa třídní „rodinu“

### 3. Pozitiva profese

- ✓ člověk se při práci nenudí
- ✓ dva měsíce prázdnin

### 4. Negativa profese

- ✓ neustálý kontakt s lidmi vyčerpává
- ✓ stres, nervy s tými deckami
- ✓ práce nekončí odchodem z práce

### 5. Rizika profese

- ✓ přenášení osobních problémů do výuky
- ✓ vliv náladovosti na výsledky práce
- ✓ chuť dát nevychovacům pár pohlavků
- ✓ nošení si práce domů
- ✓ oblíbenci versus otloukánci, vyvrhelové
- ✓ škatulkování
- ✓ přeplněné třídy
- ✓ nepřiměřené platy
- ✓ spíše než profese „životní styl“

### 6. Slabé stránky mého učitelského Já

- ✓ neumím kritizovat
- ✓ jsem až moc hodná
- ✓ neumím komunikovat s rodiči
- ✓ nemám dost ráznosti a sebevědomí
- ✓ neumím zachovat klid v konfliktních situacích
- ✓ ne vždy se vyjadřuji srozumitelně
- ✓ první neúspěch mě odrazuje
- ✓ nezodpovědnost - vše dělám na poslední chvíli
- ✓ nervozita, hlavně při komunikaci před cizími lidmi
- ✓ nejistota ve vztahu k dětem
- ✓ jsem tvrdohlavý
- ✓ odkládání povinností
- ✓ empatie - přílišná empatie může hodně vyčerpávat
- ✓ nemám příliš zvučný, hlasitý projev
- ✓ chci být nejlepší - slabá, nebo silná stránka?
- ✓ překračuji pravidla - ve snaze zalíbit se
- ✓ reaguji labilně, impulzivně
- ✓ jsem netrpělivá, někdy i zaujatá

## 7. Mé obavy

- ✓ Nejsm nudný/á?
- ✓ Zvládnou to?
- ✓ Hodím se pro tuto profesi?
- ✓ Co když mě žáci nebudou mít rádi?
- ✓ Zvládnou velký počet žáků ve třídě?
- ✓ Zvládnou řešit nekázeň žáků?
- ✓ Zvládnou děti v pubertě?
- ✓ Odhadnu rozsah a důležitost informací, které žákům budu předkládat?
- ✓ Co když naučím někoho něco špatně?
- ✓ Co když budou vědět víc než já?
- ✓ Co když nezapadnu mezi kolegy?
- ✓ Co když nenajdu práci?

## 8. Silné stránky mého učitelského Já

- ✓ baví mě práce s lidmi
- ✓ ráda trávím s dětmi čas
- ✓ schopnost empatie a naslouchání
- ✓ schopnost vysvětlit
- ✓ asertivita
- ✓ jsem vůdčí typ
- ✓ jsem rád středem pozornosti
- ✓ příjemné vystupování
- ✓ radost i z malého úspěchu žáků
- ✓ schopnost být přísný
- ✓ mám co nabídnout (rozhled, zájmy)
- ✓ schopnost improvizace
- ✓ zajímá mě, jak velkého zlepšení chtějí dosáhnout děti, nejen to, co očekávají jejich rodiče
- ✓ umím si hrát
- ✓ trpělivost
- ✓ důslednost
- ✓ schopnost vymezit mantinely
- ✓ otevřenost dialogu
- ✓ dokážu si sebe představit za katedrou
- ✓ je to práce, která by mě mohla bavit

- ✓ přirozená autorita
- ✓ férovost
- ✓ schopnost přijmout kritiku a poučit se z ní
- ✓ děti mě mají rády
- ✓ silný, zvučný hlas
- ✓ mám jasnou představu o tom, jak chci pracovat v hodinách
- ✓ jsem pečlivá
- ✓ ověřuji informace
- ✓ jsem exhibicionistka a herečka
- ✓ jsem spolehlivý, dodržím to, co slíbím
- ✓ jsem plná ideálů a nadějí

## 9. Odmítám

- ✓ netrpělivost a neochotu u učitelů
- ✓ aroganci, povýšenost
- ✓ uspávače hadů
- ✓ škatulkování
- ✓ vytváření rozdílů mezi hochy a dívkami
- ✓ získávání obliby tím, že budu zavírat oči nad věcmi a chováním, které není správné
- ✓ nadměrné shovívavosti nad morálními prohřešky žáků
- ✓ učitele v roli generála
- ✓ křik, nadávání
- ✓ chrlení informací
- ✓ klasické biflování
- ✓ frustraci a její vybíjení si na žácích
- ✓ kamarádský vztah mezi učitelem a žákem
- ✓ laxní přístup k výuce („neučení“)
- ✓ Nedovolím zničit mé sebevědomí!

## 10. Ideální profesní Já/nároky na profesi učitele versus drsná realita?

Být dobrým učitelem je komplexní a složitý úkol.

**X**

Učitel musí mít hroší kůži a měl by držet hubu a krok.

### **a) vztah učitele k žákům a žáků k učiteli**

- ✓ zná své žáky
- ✓ je oblíbený
- ✓ respektuje žáka
- ✓ je schopen komunikovat s žáky i mimo výuku
- ✓ je považován za dobrého učitele
- ✓ vzpomíná se na něj v dobrém
- ✓ aktivně se účastní činností, které vykonávají žáci
- ✓ poskytuje žákům zpětnou vazbu
- ✓ je nápomocný žákům
- ✓ umí se vcítit do pocitů žáků
- ✓ má respekt
- ✓ je schopen a ochoten individuálního přístupu k žákům
- ✓ přísný, ale spravedlivý
- ✓ být s žáky, ne proti nim
- ✓ žáci se na něj mohou spolehnout

### **b) osobnostní předpoklady, charakterové vlastnosti a specifika**

- ✓ měl by být vtipný
- ✓ inspirativní
- ✓ energický
- ✓ objektivní
- ✓ mít autoritu
- ✓ otevřený
- ✓ trpělivý
- ✓ pohotový - ví, jak reagovat v každé situaci
- ✓ být nezaujatý
- ✓ chápavý
- ✓ důsledný
- ✓ flexibilní
- ✓ Měl by být především člověkem.

### **c) schopnosti a dovednosti**

- ✓ schopnost motivovat
- ✓ schopnost chválit a podporovat
- ✓ schopnost naslouchat
- ✓ má organizační schopnosti
- ✓ schopný improvizace
- ✓ schopnost oddělit pracovní život od soukromého

### **d) vzdělání, pracovní dovednosti a návyky**

- ✓ vyžaduje současně vzdělání, osobnostní předpoklady, nadání
- ✓ je dostatečně vzdělaný
- ✓ má všeobecný přehled
- ✓ má potřebu neustále se vzdělávat
- ✓ má zájem o vyučovaný obor
- ✓ využívá různé metody a formy práce
- ✓ je schopen zpestřit učivo o příklady z každodenního života
- ✓ systematický v práci
- ✓ neměl by se bát zeptat a požádat o radu
- ✓ poctivě se připravovat má chuť do práce
- ✓ umí motivovat ke spolupráci
- ✓ měl by mít jasné pojetí vlastní výuky a žáka
- ✓ organizující mimoškolní aktivity
- ✓ prožívající dobrý pocit, že něco naučil
- ✓ výuka není nudná
- ✓ angažuje se v práci pro školu
- ✓ nepracuje pouze proto, aby uživil rodinu a zaplatil nájem

### **e) morální a duchovní kvality**

- ✓ být schopen uznat chybu
- ✓ být hoděn důvěry
- ✓ být vzorem, předávat hodnoty
- ✓ uvědomuje si nutnost sebepoznání
- ✓ je schopen sebereflexe
- ✓ zachovává klid a pozitivní přístup
- ✓ vede žáky ke vztahu ke kultuře a přírodě

## **f) jaký by měl vyvolávat dojem, komunikativní dovednosti**

- ✓ kultivovanost
- ✓ nepůsobí zapškle a ušlápnutě
- ✓ působí solidně, není na něm nic, co by zastiňovalo učení
- ✓ měl by mít vystupování dámy/džentlmena
- ✓ sebevědomý a vyrovnaný
- ✓ dobrý projev, schopnost správně mluvit
- ✓ svým jednáním vytváří příjemnou atmosféru
- ✓ dává najevo, že být slušný člověk neznamena být suchar
- ✓ má respekt svých kolegů

## **11. Pojetí žáka**

- ✓ aktivní, účastníci se diskuzí
  - ✓ schopný argumentovat
  - ✓ zodpovědný za sebe a za své jednání
  - ✓ slušně se chová
  - ✓ plní úkoly
  - ✓ je pozorný
  - ✓ ctí autoritu
  - ✓ nebojí se říct, co se mu nelíbí, co by chtěl jinak
  - ✓ přicházejí s vlastními nápady
- X**
- ✓ je jim všechno jedno, nejeví o nic zájem, nic je nezajímá

## **12. Několik vět na závěr**

- ✓ Jak to všechno dopadne?
- ✓ Je zde vůbec prostor na nějaké chyby?
- ✓ Víím, že mě čeká ještě dlouhá cesta.
- ✓ Má to smysl!
- ✓ Nejlepší bude začít už teď.
- ✓ Velmi sa na to teším, a viem, že to príde.
- ✓ Za padesát let budu pedagogem, na kterého bude nejedno dítě spokojeně vzpomínat.